

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

කළමනාකරණ හා මූල්‍ය පියාය

ව්‍යාපාර පරිපාලන වේදී උපාධි පාඨමාලාව 1000 ස්ථලය පළමු සමාජික අවසාන පරික්ෂණය
- පුනර් (සැප්තැම්බර / ඔක්තෝබර 2020)

අධ්‍යයන වර්ෂය 2019/2020

BBA 1102 - මූල්‍ය ශික්ෂණ කරණය

කාලය : පැය කුනයි

ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න 04 න් සමන්විත වේ.

උපදෙස්

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිබුරු සපයන්න.

ගණක යන්ත්‍ර හා විශාල කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.

සියලුම පෙර වැඩ පිළිබුරු පත්‍රයට ඇම්බිය යුතුයි.

ප්‍රශ්න අංක 01

පහත දැක්වෙන ගේ පිරිස්සුම 2020 මාර්තු 31 වන දිනට රිඛිට සමාගමේ පොත් වලින් උප්‍රවා ගෙන ඇත.

විස්තරය	ඡර. (රු.පු. '000)	බැර. (රු.පු. '000)
2020 මාර්තු 31 වන දිනට දේපල , පිරියන හා උපකරණ පිරිවැයට සහ 2019 අප්‍රේල් 01 දිනට එවායේ සම්මුවිත සෞය.		
ඉඩම	6,000	-
ගෙවිනැගිලි	5,000	1,000
මෝටර රථ	7,000	2,000
කාර යාල උපකරණ	5,000	1,000
වික්‍රීම පිරිවැය හා වික්‍රීම	20,000	41,000
වෙළද ලැබිය යුතු දැ හා වෙළද ගෙවිය යුතු දැ	8,000	3,000
තොග	5,000	
පරිපාලන වියදම්	3,000	
බෙදාහැරීමේ වියදම්	5,000	
වෙනත් වියදම්	1,000	
මූල්‍ය වියදම්	1,000	
ගෙවූ බේත්	1,000	
ගෙවූ සාමාන්‍ය කොටස් ලාභාංශ	1,000	
බැංකුවේ මුදල්	3,000	
ප්‍රකාශන සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රා ග් බනය		11,000
නිඛහස් කළ හැකි වරණීය කොටස් ප්‍රා ග් බනය		3,000
2019 අප්‍රේල් 01 දිනට රදවා ගත් ලාභ		4,000
12% බැංකු ණය		3,000
2019 අප්‍රේල් 01 දිනට අඩමාන නෑය සඳහා වෙන් කිරීම		1,000
වෙනත් ආදායම		1,000
	71,000	71,000

පහත සඳහන් අනිරේක තොරතුරු සපයා ඇත්:

1. තොග

2020 මාර්තු 31 වන දිනට අවසන් තොග වල පහත දැන් අඩංගු වේ.

- 2020 ජනවාරි 31 වන දින ඒකකයක් රු. 10 බැංකින් මිලදී ගත් රුපියල් මිලියන 01ක් වටිනා භාණ්ඩ නිතර අලෙවි තොවන භාණ්ඩ ලෙස භූතා ගෙන ඇති අතර ඒකකයක් රුපියල් 08 බැංකි විකිණීය හැකිය..
- විකිණීම හෝ ආපසු එවිමේ පදනම මත යවන ලද රුපියල් 500,000 ට ලකුණු කළ තොගයක් විකුණුම ලෙස සටහන් කර ඇති අතර සමාගම පිරිවැය මත 25% ලාභාත්තියකයක් තබා ගෙන ඇති..

2. බැංකු ණය

12% බැංකු අය සැම වාරිකයක්ම ගෙවන දිනට ඇති ගේෂයට ගණනය කරන ලද පොලියද සහිතව රු. 50,000 බැංකින් වූ සමාන මායික වාරික වශයෙන් නැවත ගෙවිය යුතුය. සැම වාරිකයක්ම එක් එක් මායි අවසාන දිනට ගෙවිය යුතුය. 2020 මාර්තු වාරිකය සඳහා වෙන් කළ යුතුය.

3. දේපල, පිරියන හා උපකරණ

- 2019 ඔක්තෝබර් 01 දින රු. මිලියන 1.2ට නව මෝටර් රථයක් මිලදී ගන්නා ලදී. එම මෝටර් රථය මිලදී ගැනීමේදී 2014 ඔක්තෝබර් 01 දින රුපියල් මිලියන 10 මිලදී ගත් පැරණි මෝටර් රථයක් රුපියල් 200,000කට පුවමාරු කර ඇත. ගේෂය පියවීම සඳහා වාර්ෂික පොලි අනුපාතය 12% බැංකින් බැංකු අයක් ලබා ගෙන ඇත. ලබා ගත් රුපියල් මිලියන 01ක බැංකු අය මෝටර් රථයේ පිරිවැය ලෙස මෝටර් රථ ගිණුමට හර කොට බැංකු අය ගිණුමට බැර කිරීම හැර වෙනත් කිසිදු සටහනක් මේ පිළිබඳ තබා නොමැත.
- 2017 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 1.6ට මිලදී ගත් කාර්යාල උපකරණ 2020 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 1.2ට ඉවත් කර ඇත. විකිනීමෙන් ලද මූදල බැංකු ගිණුමට හර කොට විකුණුම ගිණුමට බැර කොට ඇත. මේ පිළිබඳ වෙනත් කිසිදු සටහනක් ගිණුම වල තබා නොමැත.
- 2020 මාර්තු 31 වන දින සමාගමේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ප්‍රත්‍යාගනනය කර ඇති අතර ඇගයේ වාර්තාවට අනුව ප්‍රත්‍යාගනනය අගයන් පහත දැක්වේ. වර්තමාන වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගනනය යම්බන්ධ සටහන් ගිණුම පොත් වල මේ වනතුරුත් වාර්තා කර නැතු.

ඉඩම(රුපී.'000)	ගොඩනැගිලි(රුපී.'000)	ගොඩනැගිල්ලේ නැවත අගය කළ ඉතිරි එලඳායි ඒවා කාලය.
7,000	4,250	වසර 20

d) දේපල, පිරියන හා උපකරණ සඳහා පහත අනුපාතයන්ගෙන් සෞය විම් වෙන් කළ යුතු වේ.

දේපල, පිරියන හා උපකරණ	වාර්ශික සෞය අනුපාතය
ගොඩනැගිලි	05%
මෝටර රථ	20%
කාර්යාල උපකරණ	10%

4) මොල් සෞය හා අවමාන සෞය සඳහා වෙන් කිරීම.

2020 මාර්තු 31 වන දිනට ගේෂ පිරික්සුමේ ඇතුළත් රුපියල් 200,000ක වෙළඳ ලැබිය යුතු ගේෂයක් 2020 අප්‍රේල් 20වන දින මුළුවත් වූ බවට ප්‍රකාශ කර ඇත. වාර්තා කරන දිනට පවතින වෙළඳ ලැබිය යුතු ගේෂය සඳහා 10% පොදු අවමාන සෞය වෙන් කිරීමක් කළ යුතු වේ..

5) ආදායම බදු

ගේෂ පිරික්සුමේ පෙන්වුම කරන බදු ගිණුම තුළ 2018 / 2019 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා රුපියල් 200,000ක උරු වෙන් කිරීම හා 2019/2020 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ස්වතක්සේරුව මත ගෙවූ රුපියල් 800,000ක් ඇතුළත් වේ. 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා රුපියල් මිලියන 2ක ආදායම බදු ඇස්කමේන්තු කර ඇත.

අවසාන වන්නේ:

ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා පහත දැ පිළියෙළ කරන්න.

- 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තරන ආදායම ප්‍රකාශනය.
- 2020 මාර්තු 31 වන දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය.
- 2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ස්කන්ධය වෙනස් විමේ ප්‍රකාශනය.
- දේපල, පිරියන සහ උපකරණ සංවලනය දැක්වෙන ප්‍රකාශනය.

(මුළු ලක්ෂණ 25)

ප්‍රශන අංක 02

2019 අප්‍රේල් 01 දින පියල් සමාගම සිරි සමාගමේ සමානාය කොටස් ප්‍රග්ධනයෙන් 80%ක් අත්පත් කර ගන්නා ලදී. එදිනට සිරි සමාගමේ රදවා ගත් ඉපයුම් රුපියල් මිලියන 2ක් විය. 2019 අප්‍රේල් 01 දිනට සිරි සමාගමේ කොටසක වෙළඳපොල අයය රුපියල් 25ක් වූ අතර සාමාන්‍ය කොටස් 200,000ක් නිකුත් කර ඇත. 2020 මාර්තු 31 වන දිනට පහත දැක්වෙන මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශන සමාගම 2හි පොත් විශිෂ්ට උපවා ලැබා ලදී.

විස්තරය	පියල් (රුපි. '000)	සිරි (රුපි. '000)
වත්කම		
ඡන්ගම නොවන වත්කම්		
දේපල, පිරිවන සහ උපකරණ	4,000	3,000
සිරි සමාගමේ ආයෝජන	4,000	-
ඡන්ගම වත්කම		
තොග	1,400	1,500

වෙළඳ ලැබිය යුතු	800	1,000
මුදල් හා සමාන දී	800	500
මූල වත්කම්	11,000	6,000
ස්කන්ධය		
ප්‍රකාශිත සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රශ්නය	5,000	2,000
රද්‍යා ගණ් ඉපයෝගීම්	4,000	3,000
ඡංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු	1,000	800
ලැපතින ආදායම බේදු	1,000	200
මූල ස්කන්ධය හා වගකීම්	11,000	6,000

පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත.

1. පියල් සමාගම පිරිවැයට 25%ක ලාභයක් සහිතව සිරි සමාගමට හාණ්ඩි විකුණුයි. 2020 මාර්තු 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී සිරි සමාගම රුපියල් මිලියන 01කට ඉන්වොයිස් කරන ලද හාණ්ඩි ලද අතර ඉන් 25%ක් සිරි සමාගමේ අවසාන තොගයේ අන්තර්ගතව ඇත.
2. 2020 මාර්තු 31 වන දින පියල් සමාගමේ වෙළඳ ලැබිය යුතු ගේෂයෙහි සිරි සමාගමෙන් ලැබිය යුතු රුපියල් 200,000ක් පෙන්වුම් කරන අතර එදිනට සිරි සමාගමේ වෙළඳ ගෙවිය යුතු ගේෂයේ පියල් සමාගමට ගෙවිය යුතු රුපියල් 100,000ක් පෙන්වුම් කරයි. සිරි සමාගම විසින් 2020 මාර්තු 30 දින ප්‍රේෂණය කළ මූදල 2020 මාර්තු 31 දින වන විට පියල් සමාගමට ලැබේ නොතිබීම මෙම ගේෂ දෙක අතර වෙනසට ජේතු වී ඇත.
3. පියල් සමාගම 2019 ඔක්තෝබර් 01 දින රුපියල් 200,000ක ලාභයක් සහිතව මෝටර් රථයක් සිරි සමාගමට විකුණා ඇත. සිරි සමාගම වාර්ෂිකව 20% බැඟින් මෝටර් රථ සැය කරනු ලැබයි.
4. 2020 මාර්තු 31 වන දින සිදු කළ හානි කරන පරික්ෂණයේදී රුපියල් 500,000කින් කිරීතිනාමය හානිකරණය වී ඇති බව අනාවරණය වී ඇත.

අවශ්‍යවන්නේ :

2020 මාර්තු 31 වන දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙළ කිරීම.

(මූල ලකුණු 15)

ප්‍රශ්න අංක. 03

අලු සමාගමේ පොත් වලින් පහත සඳහන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන 02ක උපටා ගෙන ඇත.

විස්තරය	31.03.2019 (රුප. '000)	31.03.2020 (රුප. '000)
වත්කම්		
ඡංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිවත හා උපකරණ	9,000	8,000
ඇයෝජන	1,500	1,700
ඡංගම වත්කම්		
තොග	1,700	1,500
ලැබිය යුතු හිණුම්	800	1,200

ලැබිය යුතු ආයෝජන ආදායම	100	200
මුදල් හා මුදල් සමාන දැ	900	3000
මුළු වගකීම්	14,000	15,600
ස්කන්ධය හා වගකීම්		
ස්තරය		
ප්‍රකාශිත සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍ර ගේනය	6,000	7,100
ඉඩම් ප්‍රත්‍යාග්‍යන සංවිත	300	600
රද්‍රවා ගත් ඉපැයුම්	3,100	3,800
ඡෘහම නොවන වගකීම්		
18% බැංකු ණය	800	1,000
12% අය කර	1,000	600
පාරිනෝෂික සඳහා වෙන් කිරීම	400	300
ඡෘහම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	2,100	1,900
ලපවිත පොලී	200	100
ලපවිත ආදායම බඳු	100	200
මුළු ස්කන්ධය හා වගකීම්	14,000	15,600

පහත සඳහන් අනිරෝක් තොරතුරු ආදාළ වේ.

1. 2015 ජූලි 01 දින රුපියල් මිලියන 1.5ට මූලදී ගත් මෝටර රථයක් 2019 ජූලි 01 රුපියල් 500,000ට විකුණන ලදී. මෝටර රථ වාර්ෂිකව 20% බැඟින් සරල මරග තුමයට සූය කර ඇත. වර්ෂය සඳහා මුළු සූය විම රුපියල් මිලියන 2ක් විය.
2. වර්ෂය සඳහා ආදායම බඳු රුපියල් 500,000ට ඇස්තමේන්තු කර ඇත.
3. වර්ෂය සඳහා ආයෝජන ආදායම සහ මුළු පොලීය පිළිවෙළින් රුපියල් 300,000ක සහ රුපියල් 400,000ක් විය.
4. සමාගම වර්ෂය තුළදී රුපියල් 200,000ක අතරැ ලාභාංශ ගෙවා ඇත.
5. වර්ෂය තුළදී රුපියල් 100,000ක විශ්‍රම පාරිනෝෂිකයක් ගෙවා ඇත.

අවශ්‍යවන්නො:

2020 මාර්තු 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙළ කිරීම.

(මුළු ලකුණු 15)

ප්‍රශ්න අංක 04

අනිල්, බුද්ධික සහ වමල් ලාභ අලාභ පිළිවෙළින් 2:2:1 අනුපාතයට බෙදා ගනු ලබන හවුල් ව්‍යාපාරයක හවුල් කරවන් වන අතර ඔවුන් 2020 අප්‍රේල් 01 දින හවුල් ව්‍යාපාරය විසුරුවා හැරීමට තිරනය කර ඇත. 2020 මාර්තු 31 වන දිනට හවුල් ව්‍යාපාරය මුළු තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පහත පරිදි වේ.

විස්තරය	රුප '000	රුප '000
වත්කම්		
ඡංගම නොවන වත්කම්		
දූෂණ හා ගොඩනැගිලි	13,000	
මෝටර් රථ	3,000	
ලි බඩු	2,000	18,000
ඡංගම වත්කම්		
තොගය	3,000	
ලැබිය යුතු ගිණුම්	2,000	
බැංකුවේ මුදල්	1,000	6,000
මුළු වත්කම්		24,000
ස්කන්දය හා වගකීම්		
ප්‍රාග්ධන ගිණුම - අනිල්	10,000	
- බුද්ධික	6,000	
- වමල්	2,000	18,000
ඡංගම ගිණුම - අනිල්	2,000	
- බුද්ධික	(1,000)	
- වමල්	1,000	2,000
ඡය - බුද්ධික		3,000
ඡංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු ගිණුම		1,000
මුළු ස්කන්ධය හා වගකීම්		24,000

පහත සඳහන් අනිර්ක්‍ර තොරතුරුද සපයා ඇතු.

1. වත්කම් පහත පරිදි උපලබාධි විය.

	රුප '000
දූෂණ හා ගොඩනැගිලි.....	14,000
මෝටර් රථ.....	2,800
ලි බඩු.....	2,000
තොගය.....	3,000
ලැබිය යුතු ගිණුම.....	1,800

2. ගෙවිය යුතු ගිණුම පියවීමේදී රුපියල් 200,000ක මුළු වට්ටම ප්‍රමාණයක් ලබා දී ත්‍රිතුනි.

3. උපලබාධි වියදම රුපියල් 500,000ක් විය.

අවශ්‍යවන්නේ:

- උපලබාධි ගිණුම,
- බැංකු ගිණුම සහ
- හමුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම්.

(මුළු ලක්ෂණ 15)

*****